

הוכן עי"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

כתובות דף ח.

במה נחלקו לוי ורב אסי דלהלן?

לוי בירך חמש - ולא בירך יוצר האדם	רב אסי בירך שש - גם ברכת יוצר האדם	
חדא יצירה הואי ¹	שתי יצירות הואי ²	להו"א
בתר מעשה דחדא יצירה אזלינן	בתר מחשבה לעשותו שנים אזלינן	לדחייה ³

מתי אומרים בברכת הזימון שהשמחה במעונו אחר התחטונה?⁴

תוך שבעה ומשבעה עד ל'	מל' עד י"ב חודש	אחר י"ב חודש	
אומרים	אומרים	לא אומרים	כשאמר מחמת החטונה
אומרים	לא אומרים	לא אומרים	כשלא אמר מחמת החטונה

כתובות דף ח:

האם חתנים ואבלים עולים למנין או לא?

אבלים	חתנים	
אינם עולים	עולים למנין	לרב
בברכת המזון: עולים למנין ⁵ בשורה, ברכת המזון דרחבה: אינם עולים	עולים למנין	לברייתא לר' יוחנן

¹ פי', שאדם וחווה היו בחדא יצירה של גוף אחד דו פרצופין, ואח"כ רק נתחלקה חווה מן האדם ולא חשוב עוד יצירה, ולכן לא מברכים שתי ברכות גם "יוצר האדם" וגם "אשר יצר את האדם בצלמו" - וסגי רק באשר יצר.

² פי', שחווה נוצרה מהזנב של אדם, וא"כ היה כאן יצירה שניה, וכיון שהיו שתי יצירות יש ב' ברכות נפרדות כנגדן.

³ הגמ' דוחה שלכו"ע חדא יצירה הואי, ובכל אופן יש טעם לברך ב' ברכות לפי רב אסי, ומשום דאזיל בתר מחשבה שעלה במחשבה לעשותו שנים.

⁴ מבואר בגמ' שגם קודם החטונה היו אומרים, היכא שכבר "רמו שערי באסינתא", ויש בזה ב' פירושים ברש"י. א) מתי ששורים שעורים בגיגית כדי לעשות שכר לצורך החופה. ב) היו זורעים שעורים בעציץ לרמז שיפרו וירבו כשעורים הללו שצומחים מהר.

⁵ רש"י פירש כאן שלא קאי לענין מנין עשרה, אלא לענין ברכת הזימון בשלשה שבזה הנידון עם האבלים ממנין שלשה או לא. אכן התוס' (בד"ה כי), חלקו וס"ל שקאי על ברכת אבלים שבברכת המזון, וכתבו שמכאן מוכח שצריך שתהיה בעשרה.